

- Как живеят младите сега? – Живеят, нали имат деца, не я тормози, аз ги оправих. Всичко дори на момчето казах: “Тя е млада, не е първата, не е последната, в живота си греши човек, има грешка, има прошка”.

- Какво стана с втората му жена? – Сестрата дойде и каза: “Нали знаеш колко неудобно е сега като така стана”. Аз ѝ викам: “Сега момичето как да го изгоним, няма да я оставим на пътя я, ще я закараш от там, откъдето си я взела. В къщи, там ще я оставиш”. Слуша ме, щото аз съм против тая работа.” Ти ще я заведеш, ще обясниш на хората каква е работата” (м., р. 1957 г., фичер).

За циганите/ ромите *уважението към родителите и джинса* е начин на мислене. Спазва се вековната традиция младите да се съобразяват с мнението на възрастните и да се подчиняват. „Сам не можеш нищо да постигнеш, старите трябва да послушаш – майка си и баща си. Те не ти мислят нищо лошо” (м., р. 1981 г.) (Цит. по Просто начин на живот 2004: 180). За голям грях считат посягането срещу родители, по-голям брат, по-голяма сестра, роднини.

Циганската/ ромската ценностна система изисква от жената стриктно да изпълнява своите задължения - да пере и глади, да храни, да задоволява мъжа си. И преди всичко да го уважава. Уважението крепи брака. То се изразява най-вече в опазване мъжкия авторитет не само в дома, а и пред джинса, групата, общостта. Задължение на мъжа е да наблюдава спазването. Едно от легитимните средства срещу нарушаването е боят. Смята се, че силата и авторитетът се устояват с бой. Правото е винаги на мъжката страна – винаги един мъж има за какво да набие жена си.

*„Ако жена ти е хубава,
не я пускай сама на сватба”*

ромски поговорка*

С уважението е свързана и ревността, която заема особено важно място в семейните взаимоотношения. Тя е една от съществените причини за тормоз на мъжа над жената. „Зинка – гражданка.... Едничка в елегантното циганско семейство – Дуда и Джафер.... Зинка не живя дълго. Умря на около 18 години – едно поразено цвете от бурята на съпруга си – ревнивец” (Христова 1992: 6). Най-голямата обида на достойнството на мъжа е, жената да му изневери. Изневярата е толкова тежко прегрешение, че жената изгубва статута си на съпруга.